

تاریخچه شهر مشهد

در سال ۲۰۲ هـ.ق پس از شهادت و دفن حضرت رضا (ع) , در محلی از توابع توس به نام سناباد که به همین مناسبت نیز آنجا را مشهد رضا (محل شهادت) نامیدند , هسته اصلی شهر مشهد کنونی پدید آمد . سلطان محمود غزنوی بقعه ای بر روی مرقد بنا کرد . در قرن هفتم هجری که شهر توس به دست مغولان ویران شد , جمعیت آن سامان رو به سوی مشهد آوردند و به تدریج بر وسعت و آبادانی این شهر افزودند . شهر مشهد که در آغاز بقعه ای در آبادی سناباد نوقان بود , به تدریج توسعه یافت .

ناحیه توس ابتدا مسکن اقوام غیر آریایی بود . در داستان های ملی ایران ، بنای اصلی شهر توس را به جمشید و تجدید بنای آن را به توس ، پهلوان و سپهسالار ایران ، نسبت می دهند . قسمتی از شهر توس در زمان خلافت عثمان توسط اعراب فتح شد و ضمیمه سرزمین های قلمرو اسلام در دوره عمر گردید. به هر حال تاریخ مشهد کنونی با تاریخ شهر توس قدیمی پیوند ناگسستنی دارد و تحولات قرون متأخر آن در پرتو بارگاه مشهدالرضا بار تاریخی و دینی دو چندان یافته ، و اینک این شهر را به یکی از قطب های زیارتگاهی شیعیان جهان بدل ساخته است .

بناهای تاریخی شهر مشهد

کاخ خورشید

این کاخ در وسط باغ بزرگی قرار دارد و از آثار دوره نادرشاه افشار است و احتمالاً برای سکونت خانواده سلطنتی احداث شده است . نمای این کاخ که به شیوه معماری هندی ساخته شده است ، به شکل استوانه ای می باشد و با سنگ های مرمر سیاه تزئین شده است . این کاخ مجموعاً دارای ۱۲ اتاق است که در داخل اتاق ها نیز تزئیناتی از نقاشی و گچ بری دیده می شود . شیوه تزئین و آرایشی که در این بنا به کار رفته ، مشتمل بر ریزه کاری های دقیق و متنوع و قابل ملاحظه است . تصاویری از شاه

زادگان نادری بر روی دیوارها نقش شده است که در میان آن ها ، نقوش زرین نیز دیده می شود . این قصر در نیمه دوم قرن دوازدهم هجری ساخته شده است .

آرامگاه فردوسی / آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی زیارتگاه مشتاقان ادب پارسی است و توس ، شهرت و معروفیت خود را مدیون آثار و شخصیت شامخ اوست . ساختمان بنای فعلی آرامگاه به دوران جدید تعلق دارد، از سال ۱۳۰۷ ، کار احداث ساختمان آرامگاه آغاز شد و در مهرماه ۱۳۱۳ که مصادف با ایام برگزاری جشن هزاره فردوسی بود ، پایان یافت . طراحی آرامگاه فردوسی مانند بسیاری از بناهای اوایل عصر پهلوی ، بیش تر از عناصر معماری دوره هخامنش سود جسته و سازندگان آرامگاه ، به نوعی ، آن عناصر را با اجزاء معماری معاصر تلفیق کرده اند .

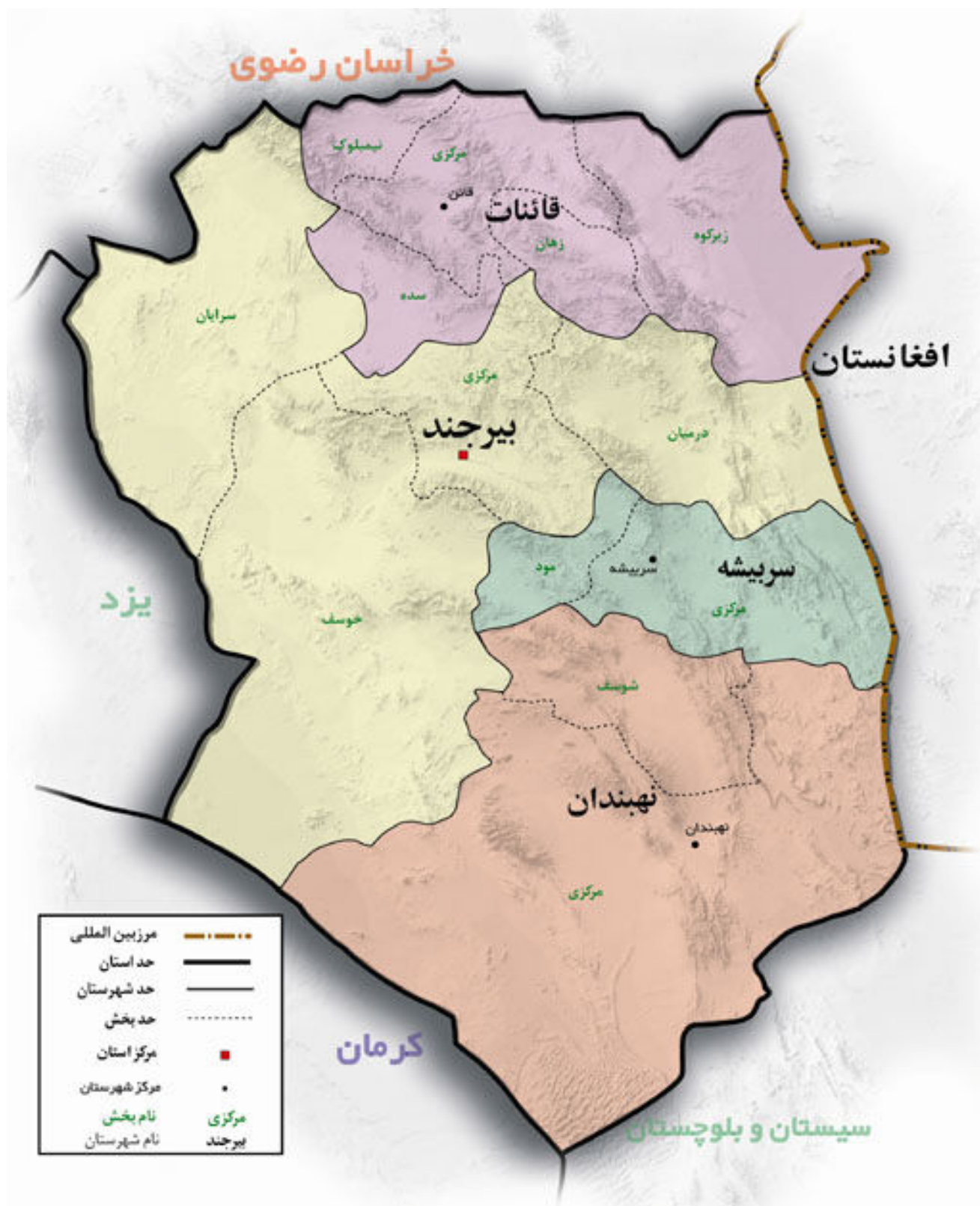
آرامگاه شیخ طبرسی / در ابتدای خیابان طبرسی مشهد مقبره شیخ امین الدین ابوعلی فضل بن حسن قرار گرفته است که در فقه و تفسیر قرآن از اساتید نامور شیعه محسوب می شود . وی در سال ۵۲۳ هجری قمری به سبزوار عزیمت کرده و در ۵۴۸ هجری قمری در این شهر وفات یافته است .

آرامگاه خواجه اباضت

این آرامگاه در ۱۲ کیلومتری جنوب شرقی مشهد واقع است . خواجه اباضت ، فرزند صالح (سلیمان) هروی است . برخی از متون ، او را از ثروتمندانی که علما را مورد ملامت قرار می داده است ، معرفی کرده اند . ولی مردم او را خادم و محرم امام رضا (ع) می دانند که دردم مرگ آن حضرت ، حاضر بوده است .

این آرامگاه در ۱۲ کیلومتری جنوب شرقی مشهد، در دامنه کوه و در کنار یک چشمه قرار گرفته است. گنبد بقعه، هرمی پنج ضلعی است که از شیروانی به رنگ سبز برپا شده است. پوشش داخلی حرم به صورت عرقچین ساخته شده است.

نادر شاه در زمان خود فتوحات بسیاری انجام داد. وی در نظر داشت بر سرگور خود بنایی همانند تاج محل در هند بسازد و دستور داد که از مراغه سنگ های آن را حمل کردند، ولی در زمان حیاتش کاربنای آرامگاه پایان نیافت. در زمان حکومت قوام السلطنه، بنای دیگری بر آرامگاه نادرشاه ساخته شد که آن هم مدتی بعد در معرض آسیب و خرابی قرار گرفت. بنای جدید در سال ۱۳۳۶ آغاز شد و در سال ۱۳۴۰ هـ.ش خاتمه یافت که مشتمل بر اتاق آرامگاه و دو تالار، موزه، ایوان ها، راهروها، پایه مجسمه و دفتر امضای بازدیدکنندگان است. آرامگاه سرهنگ محمد تقی خان پسپان هم در محل مناسبی در باغچه شمالی باغ آرامگاه نادر قرار دارد و لوحی سنگی بر آن نصب شده است .

آرامگاه امام محمد غزالی

این بنا به مقبره هارون الرشید، نقاره خانه زندان هارون و مسجد نیز معروف است. در کنار جاده مشهد به توس و در نزدیکی آرامگاه فردوسی بنا گردیده است. بنای مزبور شباهت زیادی به آرامگاه سنجر در مرو دارد، از آجر ساخته شده و گنبد دو پوشه داشته، اما پوشش خارجی آن ویران گشته و در سال های اخیر بازسازی شده است. به نظر می رسد که این بنا در سال ۷۲۰ هـ.ق به یاد بود امام محمد غزالی - دانشمند نامی ایران - ساخته شده است .

مدرسه نواب

این مدرسه در خیابان علیای مشهد واقع شده است و به دوره شاه سلیمان صفوی مربوط می شود . ساختمان این مدرسه دو طبقه است و از آجر ساخته شده وبا کاشی کاری تزئین شده است .

جاذبه های طبیعی

چشمه گراب

به فاصله یک کیلومتری جنوب جاده مشهد به نیشابور در ۴۹ کیلومتری مشهد واقع شده است. آب این چشمه از دسته آبهای کلروره سدیک آهن دار و هیپوترمال با باقی مانده خشک زیاد و اسیدپته زیاد می باشد. ازدیاد ترشحات بزاق ، معده ، صفرا و لوزالمعده از خواص درمانی این آب است . همچنین این آب در درمان بیماریهای مفصلی سودمند است .

تفرجگاه اخلومد

این تفرجگاه در ۸۴ کیلومتری جنوب غربی شهرمشهد قرار گرفته است . در فاصله ۳ کیلومتری جنوب روستای اخلومه آبشاری به ارتفاع ۲۳ متر جریان دارد که از مناظر بسیار دیدنی این تفرجگاه محسوب می شود . تفرجگاه اخلومه مجموعه ای زیبا و دلفریب برای دوستداران طبیعت است که می خواهند به دور از هیاهوی شهر ، تن به آرامش و زیبایی های طبیعی بسپارند .

تفرجگاه طرهبه

تفرجگاه طرهبه از غرب به کوه های بینالود ، و از شمال به کوه تخت رستم محدود می شود و در دامنه کوه های بینالود واقع شده است . این منطقه به علت وجود چشمه سارها و درختان فراوان از مناطق خوش آب و هوای مشهد محسوب می شود.

اماکن زیارتی و مذهبی

مصلاهی مشهد

این بنا در قسمت شرقی مشهد واقع شده و تاریخ ساخت آن سال ۱۰۸۷ هـ.ق است . این بنا از یک ایوان بلند ، دو رواق در طرفین آن ، یک گنبد آجری و تزئینات کاشی کاری ، معرق و مقرنس کاری های گچی تشکیل یافته است .

مسجد گوهرشاد(همراه عکس)

این مسجد در جنوب حرم مطهر قرار گرفته است و در سال ۸۲۱ هـ.ق توسط گوهرشاد زوجه شاهرخ تیموری و به استادی قوام الدین شیرازی ساخته شده است . این مسجد به سبب دارا بودن تزئینات غنی کاشی و کتیبه ای ، از موقعیت ممتازی در مجموعه برخوردار است . این مسجد یکبار در دوره صفوی ، سال ۱۰۵۲ هـ.ق، و بار دیگر در دوره قاجاریه ، سال ۱۲۷۶ هـ.ق تعمیر و تزئین شده است .

موقعیت جغرافیایی استان خراسان : استان خراسان با مساحتی معادل ۳۱۳۳۳۵ کیلومتر مربع ، وسیع ترین استان کشور است . و در حدود یک پنجم مساحت ایران را تشکیل میدهد . این استان از شمال و شمال شرق به جمهوری ترکمنستان ، از شرق به کشور افغانستان ، از جنوب به استان سیستان و بلوچستان و از غرب و شمال غربی به استان یزد ، اصفهان ، سمنان و گلستان محدود می باشد. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری استان خراسان دارای ۲۳ شهرستان ، ۵۴ شهر ، ۲۴ بخش و ۲۲۴ دهستان و ۷۹۹۶ آبادی دارای سکنه است .

صنایع دستی

یکی از ابزارهای مهم برای شناخت ویژگی فرهنگی و قومی هر منطقه شناخت صنایع دستی آن منطقه می باشد. آثار ارزشمند به یادگار مانده حکایت از ذوق و استعداد وصف ناپذیری می کنند که در جای جای آن می توان به هنر و ظرافت دست های پرتوان هنرمندان ایرانی پی برد. در استان خراسان تولیدات هنری نقش پر اهمیتی در اقتصاد منطقه دارند. انواع مهم صنایع دستی در این استان شامل: قالی بافی، ابریشم کشی، شعر بافی، نمد بافی، پوستین دوزی، سنگ تراشی و قلم زنی روی سنگ، فیروزه

تراشی، سفالگری، سبد و حصیر بافی است. انواع دیگر تولیدات دستی شامل چارق، گیوه، فراورده های چوبی و فلزی، نقاشی روی چرم و غیره می باشد.

قالی بافی :

یکی از صنایع دستی مهم استان خراسان قالی بافی است. پیشینه قالی بافی در این استان را می توان به دو دوره متمایز تقسیم کرد :

- دوره صفویه که قالی های این دوره اغلب دارای نقش های هراتی با زمینه لاجوردی و یا لاکه سیر و با حاشیه باریک به رنگ زرد روشن می باشد.

- دوره دیگر راه اندازی کارگاه های قالی بافی توسط بازرگانان تبریزی در نیمه دوم قرن سیزدهم است. به این دلیل، امروزه در صنعت فرش مشهد دو نوع گرّه وجود دارد که عبارت اند از : گرّه فارسی (محلی) و گرّه ترکی (تبریزی).

مهم ترین مرکز قالی بافی در استان خراسان مشهد است. زمینه قالی های مشهدی دارای رنگ لاکه با نقش ترنج و لچک و حاشیه لاجوردی است. بیرجند، طبس، کاشمر، سبزوار و نیشابور از نظر قالی بافی به ترتیب در مراحل بعدی قرار می گیرند. در میان عشایر خراسان، قالی بافی از رونق فراوانی برخوردار است. قالیچه های بلوچی در میان چادر نشینان اطراف تربت حیدریه، کاشمر، سرخس و تربت جام رایج است. هم چنین در میان عشایر کرد که در شمال خراسان سکونت دارند، بافت قالیچه های ترکمنی رواج دارد.

شعر بافی :

شعر بافی یا دست بافی در استان خراسان، از گذشته های دور، یکی از مشاغل صنعتگران بوده است. این صنعت در بیش تر شهرهای استان خراسان، به ویژه در شهرستان های مشهد، سبزوار و تربت حیدریه، به صورت خانگی و کارگاهی دیده می شود. فعالیت های برک بافی، فرت بافی و ابریشم بافی را نیز می توان در این رده قلمداد کرد که عمده تولیدات آن ها حوله، چادر شب، بقچه و... است.

نمد بافی :

در میان عشایر خراسان، صنعت نمد مالی از رونق فراوانی برخوردار است و دو مرکز اصلی تولید آن، شهرهای مشهد و قوچان می باشند.

گلیم بافی :

در میان عشایر و روستاییان خراسان، گلیم بافی به عنوان یک فعالیت خانگی معمول است. مناطق عمده گلیم بافی در استان خراسان، شهرستان های مشهد، قوچان و شیروان است.

پوستین دوزی :

یکی از صنایع مهم استان خراسان پوستین دوزی است. در شمال استان، سردی هوا موجبات پیدایش و گسترش این صنعت را فراهم آورده است. پوستین دوزی در میان عشایر کوچ نشین استان از اهمیت به سزایی برخوردار است.

سنگ تراشی و قلم زنی روی سنگ :

از جمله فعالیت های هنری در شهر مشهد، یکی هم سنگ تراشی است که سابقه ای دیرینه دارد. عمده تولیدات مصنوعات سنگی عبارت اند از :

قندان، هاون، ظرف دیزی و انواع مجسمه های سنگی.

فیروزه تراشی:

شهر نیشابور که به شهر فیروزه شهرت دارد، دارای معادن ارزشمندی از فیروزه می باشد که از قرن ها پیش مورد بهره برداری قرار گرفته اند. فیروزه تراشی یکی از حرفه های قدیمی در استان خراسان است. تراش فیروزه به اشکال پیکانی و مسطح از جمله تراش هایی است که طرفداران فراوان دارد. فیروزه یکی از سوغاتی های مهم استان خراسان است و بازار مطلوبی نه تنها در استان، بلکه در سطح کشور دارد.

سفالگری :

یکی از صنایع دستی مهم در ایران سفالگری است که در شهرهای حاشیه کویر ایران از موقعیت مناسبی برخوردار است. مرکز اصلی این صنعت در استان خراسان، در شهرستان گناباد به ویژه روستای مند است. مهم ترین تولیدات این صنعت انواع گلدان و ظروف سفالین می باشد.

سبد و حصیر بافی :

یکی از صنایع دستی مهم و پردازی که با هزینه بسیار ناچیز، ساخته هایی را می آفریند، سبد و حصیر بافی است. مواد اولیه این تولیدات، کاه و شاخه های نازک درختان است و مرکز اصلی آن روستاهای اطراف طرهبه در استان خراسان می باشد. به دلیل توریستی بودن منطقه طرهبه، بازار این تولیدات از موقعیت مطلوبی برخوردار است. برای بافت سبد، از چوب درختچه بید

مشک استفاده می شود که هم ظریف و هم باریک است و هم چنین خاصیت انعطاف پذیری آن زیاد می باشد. صنایع ظریف حصیر بافی، در میان مسافرینی که به این استان سفر می کنند و هم چنین اهالی منطقه، جایگاه ویژه ای دارد.

اسفراین

تاریخچه شهر اسفراین

دروجه تسمیه اسفراین برخی معتقدند، این شهر را اسفندیار بنا نهاده است و لذا به نام بانی آن، اسفراین نامیده شده است. بیهقی اصل این اسم را " اسپر آئین " دانسته که اسپر به معنی سپر و آئین به معنی راه و رسم است . اسفراین جزو اولین مراکز جمعیتی است که اقوام آریایی پس از ورود به ایران در آن سکنی گزیدند . شهر اسفراین با اینکه در طول تاریخ صدمات فراوانی متحمل شده است ، لیکن با تلاش و همت مردم به توسعه قابل توجهی دست یافته است و در حال حاضر یکی از شهرهای آباد استان خراسان به شمار می آید .

مراکز تاریخی و باستانی

آرامگاه شیخ شاه علی اسفراینی

این مقبره که متعلق به عارف بزرگ ، شیخ شاه علی اسفراینی از اقطاب سلسله ذهبیه است ، در باغ شخصی آن بزرگوار در محله قلعه نو خواجه ها قرار دارد . این بقعه در زمینی به مساحت ۵۰۰ متر مربع احداث شده است . این عارف معروف ، داماد و شاگرد شیخ رشیدالدین محمد بیدوازی است .

قلعه حسن آباد

این قلعه در حاشیه روستای حسن آباد ، در شمال شرقی اسفراین ، بر روی یک پشته طبیعی بنا شده است و طول آن ۱۴۰ متر و عرض آن ۷۰ متر می باشد . مجموعه قلعه یادگاری از ادوار اولیه اسلامی در این منطقه است .

قلعه قیصر

قلعه قیصر در نزدیکی اسفراین و در روستای بید واقع شده است . در سالهای قبل ، آثار استودان هایی در این دهکده وجود داشت که اهالی آنها رابه زرتشتی ها نسبت می دادند. گفته می شود که قدمت این قلعه به پیش از اسلام مربوط می شود .

قلعه صعولک

دردامنه های ارتفاعات آلاداغ که در غرب اسفراین واقع شده است ، برفراز قله ای ، خرابه ای چهارگوش و آسیابی از سنگ قرار دارد که به نام قلعه صعولک نامیده می شود .

زادگاه نوشیروان (فقت دژ)

در شمال شرقی اسفراین ، قریه نوشیروان زادگاه سلطان انوشیروان واقع شده است . در شمال شرقی آن حصارى محکم که به نام " فقت دژ " معروف است وجود دارد . بنای این محل را به قباد فیروز نسبت می دهند . آثار مکشوفه ناشی از حفاری های انجام شده در این ناحیه به دوران های قرون اولیه اسلامی و مغول تعلق دارند .

بازمانده شهر قدیمی بلقیس

شهر بلقیس که در حقیقت خرابه های شهر قدیمی اسفراین است در ۳ کیلومتری شهر فعلی و سمت راست جاده سبزوار - اسفراین واقع شده است . در جریان حفاری های به عمل آمده در این شهر ، سفال هایی به دست آمده است که به دوران صفویان تعلق دارند .

جاذبه های طبیعی

غار نوشیروان

این غار از غارهای ناحیه اسفراین است که در روستای نوشیروان واقع شده است . این غار ظاهراً در دوره ساسانیان مورد توجه بوده واز آن به نوعی استفاده می شده است .

غار عبادتگاه شیخ احمد ذاکر

این غار در روستای گوریان شهرستان اسفراین قرار گرفته است و از غارهای تاریخی استان خراسان محسوب می شود شیخ احمد ، ذاکر معروف در این غار به ذکر و عبادت می پرداخت .

اماکن زیارتی و مذهبی

امام زاده عبدالله کوران

بنای این امامزاده در ۳۰ کیلومتری مغرب اسفراین و در نزدیکی آبادی کوران قرار گرفته است .

امام زاده شاهزاده زید

بنای این امامزاده در حاشیه شمالی روستای توی ، در غرب اسفراین واقع شده است . تاریخ قبور درون بنا به دوران صفوی مربوط است .

بقعه شیخ محمد رشیدالدین

این بقعه در ۳۲ کیلومتری شمال شرقی شهرستان اسفراین و در حاشیه روستای بیدواز قرار گرفته است. شیخ محمد نواده شیخ همام و نبیره شیخ احمد غزالی معرفی شده است. صندوق چوبی این بقعه یکی از با ارزش ترین صندوق های باقی مانده از اواخر قرن نهم هجری قمری است.

امام زاده شاهزاده جعفر

بنا به اعتقاد اهالی روستای کوشکی، این امامزاده فرزند امام رضا (ع) می باشد و حرم وی زیارتگاه مردم اسفراین و روستاهای اطراف است. بنای امامزاده در دوره های مختلف تعمیر شده است و بنای فعلی آن در حدود ۲۰۰ سال قدمت دارد.

تاریخچه شهر بجنورد

نام بجنورد در کتاب های قدیمی "بوزنجورد" آمده است. بوزنجورد معرب کلمه بیژن گرد است، ولی به مرور با اندک تحریفی به صورت "بجنورد" تلفظ می شود. گرد به معنای شهر و آبادی است و بجنورد به معنی "شهر بیژن" است. در شمال غربی بجنورد کنونی تپه ای قدیمی وجود دارد که آثار بسیار کهنی از شهر تاریخی بیژن گرد را در خود جای داده است و به "بیژن یورت" معروف است. گفته می شود که بجنورد قدیمی در محل همان تپه قرار داشته که اکنون ساریان محله نامیده می شود.

آرامگاه بابا توکل

آرامگاه بابا توکل، مدفن یکی از شاعران قرن چهارم هجری است و در شمال شرقی شهرستان بجنورد قرار گرفته است.

چشمه بابا امان

چشمه بابا امان در ۱۱ کیلومتری شرق بجنورد به مشهد، به فاصله تقریبی ۳۰۰ متر از جاده واقع شده است. آب این چشمه، جزء دسته آب های سولفات کلسیک و سدیک است و مصرف آن صفرآور و ملین و تسهیل کننده اعمال گوارشی و دافع سموم است چشمه بش قارداش

چشمه بش قارداش در ۸ کیلومتری جنوب بجنورد و در شرق جاده بجنورد به اسفراین، در فاصله تقریبی یک کیلومتری جاده واقع شده است. آب این چشمه در ردیف آب های بیکربناته کلسیک و سولفات کلووره سرد به همراه سیلیس و آهن می باشد و در درمان اختلالات دستگاه گوارش، یاری رساندن به سوخت و ساز بدن و ارزش غذایی مؤثر است.

اماکن زیارتی و مذهبی

امامزاده سلطان سید عباس

این آرامگاه در جنوب شهر بجنورد واقع است. این امامزاده را برادر امام رضا (ع) می دانند و در محل به نام "معصوم زاده" معروف است. این بنا، در سال ۱۳۴۵ هـ.ش به طور کامل بازسازی شده است.

بیرجند

تاریخچه شهر بیرجند

ناحیه ای که بیرجند جزء کوچکی از آن را تشکیل می دهد، "قهستان" نام داشت. این ناحیه از یک سو به دلیل کوهستانی بودن، پناهگاه نهضت هایی نظیر اسماعیلیان بوده است، از سوی دیگر، به سبب خشکی اقلیمی و وجود بیابان هایی که به آب و هوای شبه جزیره عربستان شباهت دارد، مورد توجه اعرابی که از جور خلفای عباسی و حاکمان وقت می گریخته اند، قرار داشته است و این گریختگان به این منطقه پناه می آوردند. در اسطوره های تاریخی، بنای قهستان را به سام بن نریمان نسبت می دهند و آن را بخشی از قلمرو فریدون، پنجمین پادشاه پیشدادی می دانند.

این شهر در حال حاضر، یکی از شهرهای مهم جنوب خراسان و یک از مراکز عمده تجاری و اقتصادی است.

امام زاده زید بن موسی

این آرامگاه که به زید النار نیز معروف است، در روستای آفریر بیرجند واقع است. گنبد اصلی بنا در گذشته، ویران شده و به جای آن، گنبدی با اسکلت فلزی برپا کرده اند. این بنا، از جمله ابنیه کم نظیر ایران به شمار می رود. این امام زاده را از احفاد امام موسی کاظم (ع) می شمارند.

نیشابور

تاریخچه شهر نیشابور

این شهر در سال ۳۱ هجری و در زمان خلافت عثمان فتح شد و در دوره اسلامی، یکی از چهار شهر بزرگ خراسان بوده است. وسعت و عظمت این شهر در حدی بوده است که آن را "ام البلاد" می خوانده اند. در اوایل دوره اسلامی، وسعت و عظمت این شهر به حدی بود که شهرتی جهانی یافت. به همین سبب نیز بر روی سکه هایی که در دوران خلفای اموی و عباسی ضرب می شد، نام این شهر نیز دیده می شود. نیشابور در زمان غزنویان و سلجوقیان از شهرهای مهم و معتبر خراسان محسوب می شد. این شهر که یکی از مراکز تمدن و هنر ایران و خراسان است و شاعران و اندیشمندان بسیاری را در خود پرورانده است، در مسیر جاده ابریشم قرار داشته و اکتشافات باستان شناسی قابل توجهی در آن صورت گرفته است. نیشابور هم اکنون شهری بزرگ و آباد است و آثار دیدنی بسیاری دارد.

مراکز تاریخی و باستانی

آرامگاه نظام الملک بکروی

این آرامگاه در کدکن نیشابور واقع است. این شهر، چندین مسجد دارد که قدیمی ترین آن ها روی تپه ای در محله بالای شهر ساخته شده است. این بنا از آثار معماری قبل از دوره ایلخانی می باشد.

آرامگاه حکیم عمر خیام

یکی از دیدنی ترین باغ های ایرانی، باغی است که بنای آرامگاه حکیم عمر خیام، در میان آن قرار گرفته است. این باغ به خود وی تعلق داشته است. حکیم ابوالفتح عمر بن ابراهیم، مشهور به خیام نیشابوری، فیلسوف، ریاضی دان، منجم و شاعر ایرانی، در اواخر قرن پنجم و اوایل قرن ششم هـ. ق می زیسته است؛ و احتمالاً بین سالهای ۵۳۰-۵۰۶ هـ. ق وفات یافته است. آرامگاه این فیلسوف، در شرق آرامگاه امام زاده محمد محروف و ابراهیم قرار دارد.

آرامگاه شیخ عطار نیشابوری

فریدالدین ابو حامد محمد بن ابوبکر ابراهیم بن اسحاق عطار نیشابوری، شاعر و عارف نامی ایران در حدود سال ۵۴۰ متولد شد. در ۶۱۸ هـ. ق جهان را بدرود گفت. مقبره عطار نیشابوری در فاصله ۶ کیلومتری شرق نیشابور، در نزدیکی امامزاده محروق و آرامگاه خیام واقع گردیده است. ساختمان قدیمی مقبره، از آثار امیر علی شیر نوابی و دوره سلطان حسین بایقرا است که در کتاب تذکره دولت شاه، ذکری از آن رفته است. اکنون از بنای امیر علی شیر نوابی که دولت شاه بدان اشاره کرده است، جز سنگ میله بالا سر قبر که تاریخ بنایش ظاهراً ۸۹۱ هـ. ق بوده چیزی باقی نمانده است.

آرامگاه فضل بن شاذان

این بنا در آبادی فضل در حومه نیشابور قرار دارد و تمامی آن از آجر ساخته شده و در نمای خارجی آن هیچ گونه تزئینی به کار نرفته است. گنبد فراز بقعه دارای پوششی از کاشی است. بنای آرامگاه به طور مکرر مرمت شده است و نشانی از آثار قدیمی در آن دیده نمی شود. ابو محمد فضل بن شاذان، از مشایخ بزرگ علم حدیث در نیمه اول قرن سوم و فقیه متکلم شیعی است.

آرامگاه کمال الملک

در باغ شیخ عطار نیشابوری، مقبره محمد غفاری میرزا بزرگ کاشانی ملقب به کمال الملک از مفاخر نقاشی ایران قرار گرفته است. این بنا با سبک جدید و به صورت مشبک با شش ایوان ۱۳۴۱ بر روی مقبره کمال الملک ساخته شده است. این مقبره در شهر نیشابور واقع شده است.

آتشدکه نیشابور

در شهرستان نیشابور آتشدکه ای قدیمی قرار دارد که به دوره پیش از اسلام مربوط است.

جاذبه های طبیعی

چشمه گرماب طاقانکوه

چشمه معدنی گرماب طاقانکوه، در فاصله ۸ کیلومتری جنوب جاده سبزوار به نیشابور، و ۴۴ کیلومتری نیشابور واقع شده است. اطراف چشمه از رسوبات آبرفتی دوره چهارم پوشیده شده است. آب چشمه فوق از دسته آب های کلروره سولفات سدیک می باشد.

چشمه خم ترکان

چشمه خم ترکان واقع در قدمگاه نیشابور به فاصله ۱۳۱ کیلومتری مشهد از زمین می جوشد. اطراف مظهر چشمه را رسوبات آبرفتی دوران چهارم پوشانده است.

اماکن زیارتی و مذهبی

امامزاده محمد محروق

این امامزاده با گنبد کاشی کاری و ایوان های بلند در وسط باغ مشجری قرار گرفته است و از ابنیه زیبای قرن دهم به شمار می رود. در زیر گنبد، قبر امامزاده محمد محروق واقع شده است. کتیبه کاشی معرق ایوان و صندوق منبت و در ورودی حرم از زمان شاه طهماسب اول (قرن دهم هجری) است. در این بقعه، یکی از اولادان حضرت موسی بن جعفر (ع) نیز مدفون است.

بقعه قدمگاه

این بقعه، بنای زیبایی است که از قرن یازدهم هجری قمری به یادگار مانده است. این بقعه که به صورت هشت گوش با ایوان های بلند و طاق نماهای دوطبقه، مزین به کاشی های خشت هفت رنگ و قطار گچ بری است، در وسط باغ بزرگی در روستای قدمگاه قرار گرفته است. از کتیبه تاریخ آن چنین استنباط می شود که بنا، به امر شاه سلیمان، و در سال ۱۰۹۱ هـ. ق ساخته شده است.

قوچان / تاریخچه شهر قوچان

شهر قوچان را با شهر باستانی اشک یا ارسکه یک دانسته اند. این شهر در قرون وسطی به نام خوبوشان و خوجان معروف بود. این شهر در زمان هلاکو تجدید بنا شد و نوه هلاکوخان، ارغون خان بروسعت آن افزود. در زمان غازان خان یک معبد بودایی در

این شهر بنا گردید. همچنین در طول تاریخ، این شهر چندین بار به علت زلزله ویران شده است؛ اما دوباره ساخته شده و رونق دوباره یافته است. آثار به جامانده در این شهر عمدتاً به قرن ششم هجری تعلق دارند.

جاذبه های طبیعی

چشمه گرماب قوچان

این چشمه در فاصله ۵ کیلومتری شمال جاده شیروان به قوچان، در نزدیکی خرابه های شهر کهنه که مقبره سلطان ابراهیم در آن قرار دارد، واقع شده است.

تاریخچه شهر کاشمر

نام اصلی این شهر ترشیز است. در گذشته این شهر جزو ولایتی بود به نام بوشت و یا یوشت که غیر از ترشیز، شهر معروف دیگر آن، کندر بوده است. در سال ۵۲۰ هـ. ق این شهر توسط سلطان سنجر سلجوقی محاصره و غارت شد و پس از این تاریخ، یکی از مراکز مهم فرقه اسماعیلیه گردید. در قرن هشتم هجری، این شهر توسط امیر تیمور گورکانی ویران شد. آثار به جامانده در این شهر متعلق به قرون هفتم و هشتم هجری است. سرو افسانه ای کاشمر در این شهر قرار دارد.

مناره فیروزآباد

مناره کاشمر یا فیروزآباد که با آجر ساخته شده است، دارای کتیبه ای به خط کوفی و متعلق به اواخر قرن هفتم هجری قمری است.

آرامگاه آیت الله مدرس

آیت الله مدرس از چهره های برجسته تاریخ معاصر ایران است که در آذرماه ۱۳۱۷ هـ. ش چشم از جهان فرو بست. وی را در محلی بیرون از شهر کاشمر که آن روزها به تپه آخوند معروف بود، دفن کردند.

برج علی آباد

در روستای علی آباد، ۴۲ کیلومتری کاشمر، بنایی بر روی قلعه ای به نام کوشک ساخته شده است. معماری این مناره آجری به شیوه برج رادکان قوچان می باشد.

قلعه آتشگاه

این قلعه در دوازده کیلومتری شمال غربی کاشمر واقع شده است و از حجاری ها و تصاویر مختلف موجود در آن چنین بر می آید که سابقاً بنای با اهمیتی بوده است.